

VIDEO: [QUI DIU LA VERITAT?](#)

SINOPSI: El detectiu Hopper està a l'oficina tocant música amb un acordió, quan de sobte li arriba una carta anònima amb una notícia sobre les centrals elèctriques. Ell no acaba de saber si el que diu la carta és cert, per tant, buscarà la manera de treure les pròpies conclusions.

Cal tenir en compte que *Les informacions que apareixen al vídeo no sempre han de ser certes. En la història es busca crear confusió per tal que el detectiu posi en joc el pensament crític fent recerca, qüestionant el que li arriba i buscant fonts fiables.*

ALUMNAT: Primària (Cicle Superior).

TEMPS APROXIMAT: dues o tres sessions de 50 minuts.

OBJECTIUS:

- Ajudar els infants a identificar i prendre consciència de les habilitats per a la vida i oferir espais i oportunitats per tal de practicar-les a l'aula i a casa.
- Donar a conèixer als infants els ODS i ajudar-los a reflexionar sobre el desenvolupament sostenible i la justícia social.
- Treballar l'habilitat de pensament crític i els ODS Treball digne i creixement econòmic i educació de qualitat.

Cal tenir en compte que, per simplificar la proposta, plantejem treballar una sola habilitat i 2 ODS en aquest vídeo. Tot i així, és possible que hi trobeu diverses habilitats i ODS, ja que aquesta és la seva naturalesa i és difícil separar-ho. L'objectiu pedagògic és oferir diferents oportunitats d'aprenentatge per treballar les 10 habilitats per a la vida i els 17 ODS al llarg dels diferents vídeos de la sèrie ***Investiguem habilitats amb el detectiu Hopper***.

HABILITAT PER A LA VIDA PRINCIPAL:

Pensament Crític: Ser capaç de desenvolupar un punt de vista personal, documentat i reflexionat per arribar a conclusions pròpies sobre la realitat personal i social. Qüestionar-se i qüestionar per comprendre i enfortir la diversitat de pensament. La persona crítica es pregunta, investiga i no accepta les coses d'una manera crèdula.

ODS PRINCIPALS:

- **Energia assequible i no contaminant (ODS 7):** garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a tothom.
- **Vida Submarina (ODS 14):** conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, mars i recursos marins per al desenvolupament sostenible.

Aquesta proposta pedagògica dona resposta a les competències bàsiques de l'àmbit d'educació en valors socials i cívics.

Realització i Producció del vídeo: El Detectiu Hopper (Pere Hosta i Helena Escobar) i Dipsalut

Proposta pedagògica: Equip del «Sigues tu» de Dipsalut

SESSIÓ 1. PENSAMENT CRÍTIC

Algunes possibles preguntes per generar debat són: *Com definiries el pensament crític? Per què consideres que ens pot ser útil el pensament crític? Diries que tens pensament crític? Et preguntes i investigues quan no tens prou informació d'un tema? O, en canvi, et creus la informació que reps d'un sol canal, ja siguin amics, coneguts, internet, TV, familiars, etc.? Diries que en alguns aspectes tens més pensament crític que en d'altres? Si és així, en quins?*

Podeu fer grups de tres o quatre per tal que debatin aquestes o altres qüestions relacionades amb l'habilitat, podeu demanar a l'alumnat que, un cop finalitzat el debat, es posin d'acord per trobar un titular relacionat amb el pensament crític, com si fossin un grup de periodistes.

REFLEXIÓ PERSONAL:

Reflexionem sobre el pensament crític. Podeu oferir a l'alumnat un espai d'introspecció personal, on facin un breu escrit sobre la seva relació amb aquesta habilitat. Per fer-ho, els podeu demanar que desenvolupin aquestes preguntes clau:

- Em qüestiono el que em diuen o bé em crec i dono per certa la informació que m'arriba?
- És diferent si la informació m'arriba d'una amigat, persona coneguda, familiar, un llibre, un mitjà de comunicació, etc.? A quin dels anteriors interlocutors li tinc més confiança? Per què?
- Tinc en compte que puc tenir opinions diferents de les persones a qui m'estimo o confio? M'és fàcil o difícil expressar la meua opinió?
- M'agrada preguntar-me el perquè de les coses?

INVESTIGUEM LA PUBLICITAT:

La proposta consisteix en fer parelles o grups de 4 infants. Cada equip de treball haurà de triar una publicitat de revistes, diaris, TV, internet, etc. Pot ser més profitós si poden disposar d'ordinador per fer aquest treball a l'aula, ja que podran analitzar anuncis audiovisuals que surten a la TV o a les xarxes i així els podreu mirar i projectar. Un cop cada equip hagi triat una publicitat, els proposarem fer-ne una anàlisi crítica. Per fer-ho, us compartim un seguit de preguntes que podeu ampliar o reduir segons us convingui: *Quin producte ven? Quin creieu que és el seu target o potencial comprador? (a quin públic s'adreça) Com ho fan per captar l'atenció del públic a qui s'adreça? (colors, missatge, música, sons, personatges, tipologies de lletres, etc.) El món que reflecteix l'anunci s'assembla a la realitat? Quina representació o imatge del món reflecteix l'anunci? Si a l'anunci hi surten persones o personatges, quin paper hi fan i com estan caracteritzades? Hi ha alguna cosa de l'anunci que pugui distorsionar una mica la realitat o reflecteixi només una part de la realitat del món? Faríeu alguna altra aportació sobre això?*

SESSIÓ 2. ODS 7 (ENERGIA ASSEQUIBLE I NO CONTAMINANT) I ODS 14 (VIDA SUBMARINA)

DESENVOLUPAMENT:

Torneu a veure el vídeo amb l'alumnat i demaneu-los que anotin en un paper el nom dels dos ODS amagats (ODS 7, min 2:12; ODS 14, min 2:10). A partir d'aquí, els podeu demanar la resposta individualment o bé posar-los en grups per tal que es posin d'acord.

El detectiu Hopper, després de rebre un anònim amb informació sobre centrals elèctriques, no pot assegurar que la informació sigui certa. Ara que ja sabeu una mica més sobre l'habilitat de pensament crític: *Com penseu que la podem utilitzar en la vida quotidiana per contaminar menys i ser més sostenibles amb l'ús de l'energia? I com ens pot ajudar el pensament crític per tenir cura de la vida submarina?*

ELS PLÀSTICS I ELS MICROPLÀSTICS:

Una gran problemàtica de l'aigua del planeta ve del consum de plàstics i de la mala gestió dels residus. La majoria dels plàstics van a parar als rius i als mars, amb unes conseqüències molt greus. Per exemple, les deixalles de plàstics generen microplàstics que ingereixen animals i que estan començant a afectar les persones. Les conseqüències de la contaminació del mar són greus. Algunes d'elles són: extinció de la biodiversitat marina; animals que moren per la ingestió de plàstics i deixalles marines; augment de la temperatura de l'aigua, que provoca la disminució de l'oxigen i impedeix el desenvolupament de nombroses espècies i la mort de molts corals; contaminació de l'aigua, que pot provocar pluges àcides, etc.

Centrant-nos en el plàstic, un cop al mar, té dues característiques: flota i triga molts anys a degradar-se. El fet de que no sigui biodegradable té efectes nocius, ja que els bacteris i altres agents són incapaços de descompondre el plàstic. Hi ha 5 illes d'escombraries formades en la gran majoria per microplàstics: dues es troben al Pacífic, dues a l'Atlàntic i una a l'Índic. Molts d'aquests microplàstics també han arribat a l'intestí humà; en alguns països s'han fet anàlisis d'excrements de persones on se n'han trobat, per la qual cosa s'està investigant l'impacte d'aquests microplàstics en la salut humana.

Per poder treballar l'impacte dels plàstics i els microplàstics a l'aula us proposem el següent:

- Podeu llegir-los aquesta introducció i, a posteriori, veure dos o tres dels vídeos que us recomanem per plantejar el tema i promoure el debat.

Residus plàstics al mar

https://www.youtube.com/watch?time_continue=3&v=WkWs2IjF904&feature=emb_log_o

El agua. Cuidemos nuestro planeta

https://www.youtube.com/watch?v=S_SaCPa1Zkq&feature=youtu.be

Los plásticos nos invaden – Greenpeace

<https://youtu.be/lwO0wUGLx9Q>

Després de veure els vídeos, podeu fer un petit debat amb preguntes com: *Què en penseu del tema que plantejem? Com us fa sentir? De qui creieu que és la responsabilitat? Com us fa sentir veure que els plàstics i els microplàstics afecten la vida submarina i el planeta? I com us fa sentir veure que els plàstics i la contaminació que la humanitat fa arribar a la mar, finalment acaba repercutint en aquesta?*

- A continuació, els podeu fer buscar diferents tipologies de plàstics; també podeu projectar-ho per comentar-ho a l'aula a través d'aquesta pàgina d'internet o una altra: <https://ecoembesdudasreciclaje.es/tipos-de-plasticos/>
- Després els podeu proposar que durant un dia estiguin atents, des que es lleven fins que van a dormir, i anotin en un full tots els objectes de plàstic que fan servir per compartir-ho el proper dia. (Per exemple: raspalls de dents, envasos de menjar, motxilles, ampolles d'aigua, fundes de mòbil, etc.).
- El proper dia, quan tinguin la llista feta, la podeu posar en comú dient quants n'ha trobat cadascú i els podeu classificar. A continuació, els podeu plantejar què podem fer per reduir el residu plàstic: *reutilitzar o reciclar* (també podem afegir-hi *evitar l'ús del plàstic*). Entre tota la classe podem fer un llistat d'accions al nostre abast per reduir els plàstics i els efectes d'aquests. Us deixem algunes idees: 1) reduir, reciclar o reutilitzar; 2) no llençar productes contaminants a rius i mars; 3) conscienciar-nos i educar-nos en nous hàbits més respectuosos i curosos; 4) reduir la quantitat de brossa que llencem; 5) no llençar coses inadequades al lavabo; 6) comprar de manera sostenible; 7) utilitzar productes ecològics per netejar la casa, etc.
- Finalment us proposem posar en joc la creativitat i la paraula. Podem mirar el videoclip *Ska de la Tierra, de Bebe* (<https://youtu.be/eqMrxAo4hcQ>). Ens adonarem que hi ha molts artistes preocupats pel planeta i que posen el seu gra de sorra manifestant-ho amb allò que saben fer millor. Us proposem que cadascú escrigui un breu poema que expressi i ajudi a conscienciar el món sobre aquest tema. Quan els hagin creat, els podeu llegir tots. Per posar-hi més emoció, quan el llegeixin (d'un en un), podeu posar una música instrumental que us agradi.

PER ACABAR:

I per ser conscients de la relació amb l'habilitat treballada, podeu fer la següent reflexió: deixar-nos portar pel dia a dia, actuar com hem fet sempre sense qüestionar-nos res, fer cas a tot el que ens diuen sense filtrar la informació, etc., són accions que ens allunyen del pensament crític i de poder ser persones més proactives en la vida quotidiana. Per poder tenir cura de la vida submarina i contaminar menys com a habitants del planeta, *us animeu a despertar el vostre pensament crític en els hàbits i rutines, per poder tenir cura de la vida submarina i evitar la contaminació en les accions diàries?*